

РЕЦЕНЗИЯ

На представените материали от доц. д-р КАМЕН НАМ

за участието му в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” по Направление 4.4. „Науки за Земята” по специалност „Физическа география и ландшафтознание” (Природна география, Ландшафтна екология, Глобална екология) в СУ „Св. Климент Охридски”,

обявен в ДВ бр. 55/04.07.2014г.

Рецензент: Проф. д-р Марияна Костадинова Николова, Национален институт по геофизика, геодезия и география при БАН, (департамент „География”, секция „ГИС”), член на нучното жури по конкурса

Единствен кандидат в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор” в Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски”, е доц. д-р Камен Нам.

Прегледът на предоставената документация показва, че тя е изготвена в съответствие с процедурните правила, регламентирани в ЗРАСРБ (чл. 29) и Правилника за неговото прилагане (чл. 60), но са налице известни **несъответствия** с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, (в сила от 20 април 2011 г., приет с решение на Академичния съвет с протокол № 13 на основание чл. 21, ал. 1, т. 2 от Закона за висшето образование, § 10 ПЗР на Закона за развитие на академичния състав в Република България, и чл. 26, ал. 2, т. 2 от Правилника за устройството и дейността на Софийския университет „Св. Климент Охридски” и изменен на 17 октомври 2012 г. с решение на Академичния съвет, с протокол № 1; на 27 март 2013 г. с решение на Академичния съвет, с протокол № 6 и на 17 април 2013 г. с решение на Академичния съвет, с протокол № 7), а именно: съгласно чл. 117 от Раздел V, „Условия и ред за заемане на академичната длъжност „професор””, кандидатът трябва да представи определен брой документи със заявлението за допускане до участие в конкурса. Както в приложената „Справка за съответствие”, така и в представената документация за участие в конкурса, няма информация относно наличността на следните документи: Диплома за висше образование и приложението към нея; Документ за научно звание или академична длъжност; Удостоверение за професионален стаж по специалността; Медицинско свидетелство, удостоверяващо психичното и физическото му здраве в оригинал и Справката за цитиранията на научните трудове на кандидата. Последната беше предоставена в последствие. От друга страна, в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, не е регламентирано използването на Справка за съответствие, вместо описаната документация.

Кандидатът е бил допуснат до участие в конкурса въз основа на това, че са били представени всички необходими документи, но необходимата информация, в потвърждение на това, че изискванията за провеждане на конкурса са спазени, не е налична в комплекта с предоставената ми документация.

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ ЗА КАНДИДАТА

Доц. д-р Камен Нам е роден на 28.11.1957 г. в гр. София. От 1979 до 1983 г. е студент в СУ „Св. Климент Охридски”, ГГФ, катедра „Ландшафтознание и опазване на околната среда”. От 1986 до 1990 г. е докторант в Ленинградския държавен университет по специалност „Физическа география и ландшафтознание”, където успешно защитава дисертационния си труд на тема *„Сравнителный анализ антропогенных изменений ландшафтов на территории Северо-Западной Болгарии”*.

От 1991 до 2004 г. е асистент в катедра „Ландшафтознание и опазване на околната среда”, а от 2004 г. до сега, е доцент в същата катедра. През този период на 23 годишен преподавателски опит, кандидатът е водил общо десет лекционни курса в ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски”, в УНСС и в Нов български университет.

Автор е на 45 научни публикации (самостоятелни или в съавторство), в т.ч. на два учебника и две монографии.

Научен ръководител е на 7 дипломанта към катедра „Ландшафтознание и опазване на природната среда” в ГГФ СУ и на трима докторанта и трима дипломанта към катедра „Международни отношения и политика” в УНСС.

Член е на Научния и на Контролния съвети на фондация „Национална и международна сигурност”, както и на Постоянния експертен съвет към Фондация „Риск-мениджмънт институт” и др.

ПРЕДОСТАВЕНИ МАТЕРИАЛИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА

Предоставени са два класъра с материали. Първият съдържа административно-справочна информация (Автобиография, Творческа автобиография, Справка за съответствие, Списък на всички публикации за периода 1989-2014 г., Списък на публикациите, представени за участие в конкурса, Справка за цитиранията на научните трудове на кандидата, Общ списък на научно-изследователските, приложни и методични разработки за периода 1989 – 2014 г. и авторска справка за научните приноси на кандидата).

Вторият класъор съдържа три папки: Папка 1, с резюмета на научните трудове, участващи в конкурса с номера от общия списък с публикации от 30 до 56; Папка 2, с документация, свързана с публикациите, която включва 4 разделителни протокола за съвместните публикации с авторите Иван Пенков (1) и Владимир Божилов (3), три служебни бележки от Агенция по заетостта, две копия от доклади, един договор и два доклада за извършена работа със същата агенция; Папка 3 съдържа копия на научните публикации на кандидата, представени за участие в конкурса. Предоставени за рецензиране са също така, копия от три научно-приложни методически разработки с

номера 48, 49 и 50 от общия списък с публикации, едно копие от предварителен проект на подробен устройствен план за регулация и застрояване на частен имот с комбинирани функции в землището на община Свиленград [52], 4 броя научно-популярни публикации [53, 54, 55, 56] и шест броя учебни програми [57, 58, 59, 60, 61, 62].

НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ

Общият брой на научните публикации на доц. д-р Камен Нам за периода 1989 – 2014 г. е 45 (самостоятелно или в съавторство). Те се разпределят както следва: 1 автореферат, 1 резюме, 1 дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор”, 2 учебника, 2 монографии, 5 студии, 12 научни статии, 16 доклада от научни конференции, 1 научно съобщение и 4 научно-популярни статии.

Двадесет и три научни труда са публикувани преди хабилитирането му през 2004 г. и 18 след това. Публикационната активност на кандидата през периода 2004-2014г. се характеризира с 1 учебник, 2 монографии, 6 научни статии (от тях 1 със служебна бележка, че е приета за публикуване), 8 доклада на научни конференции (от които 3 са със служебни бележки, че са приети за публикуване в сборници) и 4 научно-популярни статии.

Представени са 4 разделителни протокола, с които се признава 50% съавторство на кандидата в научните публикации под номера 32, 42, 43 и 56 (научно-популярна статия).

Кандидатът няма други публикации, издадени в чужбина, освен дисертациония му труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор” с автореферата към него и едно резюме, които са издадени в Ленинград (сега Санкт Петербург, Руска Федерация).

В тематично отношение публикациите, представени за участие в конкурса са посветени на развитието на човешката цивилизация, нейната среда на обитание и антропогенезацията [31,32, 34, 35, 39, 43], ландшафтната екология [30, 31, 38, 39, 47], природно-ресурсния потенциал и геоекологичните измерения на сигурността и риска [31, 33, 36, 37, 40, 42, 45, 46] и проблемите на екомениджмънта, екологичната култура, етика и образование [41,44].

Монографията „Геоекология и сигурност”, [31], до голяма степен обобщава научните търсения на доц. д-р Камен Нам през периода след хабилитацията му. Книгата съдържа Увод три глави (Глава първа: „Природно-географски измерения на средата за сигурност”, Глава втора: ‘Мегасистемата системата „човек-природа” като среда на сигурност”, Глава трета: „Цивилизация – Per aspera ad astra”), Заключение и Литература.

От извършеният преглед на представените 18 публикации по конкурса ще бъдат рецензирани 15 публикации по следните причини:

1. За публикация [44] е представено удостоверение, че на научна конференция „40 години обучение по екология и опазване на околната среда в Лесотехнически университет”, проведена на 12-13 юни 2014 г., е представен постер с автор Камен Нам на тема „Екологична култура, екологична етика, екологично образование”. От документа не става ясно, дали материалът е, или ще бъде публикуван, поради което няма да бъде рецензиран.
2. Научно-приложните и методически разработки [48, 49, 50, 51, 52] не би трябвало да се прилагат към научните публикации за рецензиране, тъй като те не са публикувани в научни издания и не подлежат на рецензиране като публикации за участие в конкурса.
3. Не подлежат на рецензиране също така и учебниците [30] и учебните програми и пособия [57, 58, 59, 60, 61, 62] и последните, също не би трябвало да бъдат включени в списъка с публикации, представени за рецензиране.
4. Публикация [32] се отнася за област на научното знание, която според нас, е извън темата на конкурса за професор по специалност „Физическа география и ландшафтознание”, и не отговаря на изискването за научна публикация (няма рецензия).
5. Съгласно нормативната уредба не се рецензират и публикациите на кандидата в конкурса за професор, публикувани преди неговата хабилитация през 2004 г. под номера от 1 до 23 от Общия списък на публикациите, както и описаните в същия списък научно-приложни и методически разработки с номера 24,25,26,27,28 и 29.

Независимо, че гореизброените материали няма да бъдат рецензирани, те ще бъдат взети предвид при формиране на обобщената ни преценка за научната работа на кандидата.

ЦИТИРАНИЯ НА НАУЧНИТЕ ПУБЛИКАЦИИ НА КАНДИДАТА

В справката за цитиранията на доц. д-р Камен Нам са представени общо 10 цитирани негови публикации, като 5 от тях са издадени след 2004 г., а останалите са от периода преди хабилитирането му. От общо 40 цитирания, описани в справката, 18 са автоцитирания, а от останалите 22 цитирания, 14 са на публикации издадени преди 2004 г. От публикациите, представени за рецензиране по конкурса, осем пъти са цитирани две публикации: учебникът „Ландшафтна екология” (2013) и статията „Геоекология, конфликти, сигурност” (2009). Няма цитирани публикации в чуждестранни издания.

Съдейки по справката за цитиранията, оставаме с впечатлението, че публикациите на кандидата са познати на съвсем тесен кръг учени, негови колеги.

НАУЧНИ ПРИНОСИ НА КАНДИДАТА

1. Доц д-р Камен Нам е отделил голямо внимание на изследването на т.н. хипотеза за „ентропийните цивилизации”. По тази причина, считаме за редно да

отбележим, че резултатите от тези изследвания, представени в публикация [32], не са рецензирани и не са получили необходимото признание на учените в тази сфера на знанието, за което съдим по това, че не са публикувани в международни научни издания, нито имат каквито и да било цитирания у нас или в чужбина. На това основание, не я приемаме като аргумент в подкрепа на приноси под номер 1, 6 и 7.

2. Положително оценяваме в трудовете на доц. д-р Камен Нам това, че изследва ландшафтната сфера като среда на сигурност и риск в перспектива и в контекста на комплексността на последствията, както в исторически, така и в дългосрочен план, отчитайки процеса на антропогенизация [31, 33, 35, 37]. Считаме обаче, че приносите 2, 7 и 8 биха били по-убедителни, ако тези изследвания бяха обвързани с ландшафтно-екологичен анализ на пълния спектър от процеси, които са и движещите сили на глобалните промени и произтичащите от тях заплахи за средата на сигурност.

3. В изследването на природно-ресурсния потенциал, в контекста на темата за сигурността, е разгледан по-подробно в публикации [31] и [37], които съдържателно се припокриват в тази част. Там е предложена формула за определяне нивото на сигурност в средата на обитание, въз основа на броя на населението и съвкупността от природни ресурси, необходими за средностатистическата продължителност на живот на един индивид. Не е ясно дали тази формула е предложена от автора или не. Тази тема, дори в една обзорна статия, е редно да се разглежда по-изчерпателно. Не са засегнати, някои от най-актуалните съвременни предизвикателства, като промените на климата и последствията за водните ресурси, биоразнообразието и изхранването на населението, както и ролята на концепцията за екосистемните услуги в оценката на тези процеси.

4. В областта на ландшафтната екология е предложеният метод за анализ на бинарни ландшафтни съседства в т. 2., от Глава 2 в монографията „Гео екология и сигурност“ [31]. Изследвана е връзката между ландшафтните съседства в ландшафтната сфера. Намираме, че приложението на този метод, без помощта на геоинформационни технологии и автоматизирани пространствени анализи ще доведе до доста неточни резултати, но приемаме че идеята има приносен характер. Предложена и усъвършенствана бланка за ландшафтно картиране [38, 46].

5. Темата за сигурността и риска е засегната в няколко публикации на доц. д-р Камен Нам [31, 33, 36, 37, 40, 42, 45, 46]. Оценяваме положително това, че той разглежда ландшафтната сфера като среда на сигурност, но също така и на конфликти и риск. Това е отправна точка за търсене на някои теоретични обобщения в трудовете му, които обаче са представени твърде едностранно, от позициите на *прагматичната парадигма на сигурността*, която интерпретира риска като неизбежно зло. Игнорира се това, че рискът е управляем освен чрез технологични решения и чрез различни механизми (адаптиране, смегчаване, пренасочване, ограничаване и др.). Безспорно е, че живеем в „рисково общество“, но бъдещето ни все повече ще зависи от уменията ни да рискуваме и да управляваме риска. Това най-общо характеризира и новата световна *рискова парадигма на сигурността* (Бек, 1999). Не можем да приемем, че принос 8 е безспорно защитен в публикациите на автора.

6. Относно принос 4, трябва да отбележим, че предложеното определение за екокатастрофа е издържано като цяло, но се разминава с основни положения от гледна точка на теорията на екологията в последната си част. Определението на Реймерс (1994), (автор, чиито публикации кандидатът познава), за „екологична катастрофа“ е следното: *”Трайно, най-често необратимо количествено и качествено изменение на природните компоненти, засягащо обширни територии или акватории, което надхвърля възможностите на екосистемите за възстановяване и причинява тяхното разрушаване и замяната им с друг тип екосистеми”*. Според определението, предложено от доц. д-р Камен Нам, до екокатастрофа може да се стигне в следствие на *„...съществена, до коренна промяна на няколко или всички системни компоненти”*. В такъв случай, как се определя диапазона на толерантността на екосистемата (предвид законите на Либниц и Шелфорд), извън който ще са налице условия за екокатастрофа? Дали наистина, всяко екстремно събитие с литосферен, атмосферен, хидросферен, антропогенен или космически произход е правилно да бъде възприемано като екокатастрофа, слагайки знак на равенство между едно природно бедствие, като наводнението, след което екосистемата бързо се възстановява, и трайното заливане на един остров от световния океан, в следствие на тектонични или други причини, с наистина катастрофичен характер?

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Представен е списък на 16 изследователски проекта, по които доц. д-р Камен Нам е работил през периода 1993-2014 г. След хабилитирането си той е бил ръководител на три задачи по линия на Университетския научен фонд и участник в седем проекта, от които пет са по линия на Университетския научен фонд и три са договорни задачи с външни институции. Кандидатът няма ръководство или участие в международни изследователски проекти или в такива, финансирани от Фонд „Научни изследвания”.

В тематично отношение изследователските проекти са в сферата на ландшафтната екология и устойчивото развитие, а договорните задачи са свързани със създаването на анкетни карти за оценка на екологичната ефективност и методически указания относно мерките за екологична устойчивост на дейностите по ОП „ЧР”.

Средно, ангажираността на доц. д-р Камен Нам с научно-изследователска дейност, се изразява в един проект годишно, което преценяваме за нормално, предвид голямата аудиторна заетост на преподавателите в университета.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Доц. д-р Камен Нам започва да преподава „Ландшафтознание“ в СУ „Климент Охридски”, катедра „Ландшафтознание и опазване на природната среда“, през 1991 г. От тогава до сега аудиторната и извънаудиторната му ангажираност непрекъснато нарастват. Понастоящем доц. д-р Камен Нам преподава дисциплините „Ландшафтна

екология”, „Природна география на България”, „Глобална екология”, „Природни катастрофи и рискове” в бакалавърската програма, и „Геоекологичен мониторинг”, „Природозащитно законодателство” и „Екомениджмънт” в магистърската програма ФГЛЕ. За последните три години аудиторната му заетост е средно 571.5 часа.

През периода 2009-2010 г. заема длъжността Директор на магистратура „Гражданска сигурност“ в Нов български университет.

От 2010 г. е хоноруван доцент-преподавател в УНСС, катедра „Международни отношения и политика“, магистратура „Национална сигурност“, където преподава дисциплините: „Новите заплахи за сигурността“ и „Поведение в екстремални ситуации“, с аудиторна заетост общо 90 часа.

От учебната 2013-2014 г., кандидатът е хоноруван доцент-преподавател във ФНПП-СУ, специалност НУПЧЕ, където води курсът по „Екология”.

В течение на научно-преподавателската си дейност е усъвършенствал следните 4 учебни програми към катедра ЛОПС в Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ за специалност „География”: „Природна география на България” за задочно обучение на бакалаври; „Ландшафтна екология” за бинарно обучение в специалност „География и биология” и „История и география” и „Геоекологичен мониторинг” и „Природозащитно законодателство” за магистърската програма при ФГЛЕ.

Освен това, доц. д-р Камен Нам е разработил и три изцяло нови програми за специалност „География” при ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“: „Природни катастрофи и рискове” (избираема дисциплина за бакалавъри редовно и задочно обучение); „Екомениджмънт” (избираема дисциплина за магистърската програма на ФГЛЕ, също редовно и задочно обучение) и една учебна практика по „Природна география на България”.

Към УНСС, Факултет „Международни отношения и политика”, катедра „Международни отношения“, магистратура „Национална сигурност“, кандидатът е разработил следните програми: „Новите заплахи за сигурността”; „Поведение в екстремални ситуации” и „Регионална сигурност”.

Доц. д-р Камен Нам провежда и процеса на обучение в рамките на ежегодните учебни практики по „Природна география на България” за специалност „География” (задочно обучение) и по „Ландшафтна екология” (за бинарно обучение). Изнесен тип обучение провежда и за магистратура „Национална сигурност“ (УНСС-МО) по дисциплината „Поведение в екстремални ситуации“. Организира и провежда изнесени форми на обучение във връзка с маршрутно-опознавателен туризъм, екотуризъм, селски туризъм. Освен това той е автор и на два учебника по дисциплините, които води: „Природна география на България” (2003) и „Ландшафтна екология” (2013).

Кандидатът е научен ръководител на 10 дипломанта и е консултант на трима докторанти на самостоятелна подготовка в УНСС, като единият успешно е защитил дисертационния си труд, а на вторият му предстои защита.

Този кратък преглед на преподавателската дейност на доц. д-р Камен Нам показва, че той има многогодишен и богат преподавателски опит, натрупан през 23-годишния му стаж в две от най-престижните висши учебни заведения в страната, Софийския университет и Университета за национално и световно стопанство, както и в Нов български университет.

ЕКСПЕРТНА И ОРГАНИЗАЦИОННО-ОБЩЕСТВЕНА ДЕЙНОСТ НА КАНДИДАТА

Доц. д-р Камен Нам от 2002 г. е лицензиран експерт по ОВОС, като от 2010 г. е вписан в националния експертен списък.

Член е още на Постоянния експертен съвет към «Риск-мениджмънт институт», на Управителния съвет на Фондация «Национална и международна сигурност» и на Научния съвет към Фондация „Национална и международна сигурност“.

Освен като експерт, доц. д-р Камен Нам има реализация и като автор на научно-популярни статии и книги [53,54,55 и 56]. Той е още и почетен консултант на Айкидо-клуб „ИМЕОН“ и е Член на Управителния съвет на Айкидо Общество "Обелиск".

ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ ЗА КАНДИДАТА

Не съм работила с кандидата по съвместни проекти или програми за обучение на студенти, магистри или докторанти и нямам наблюдения, въз основа на които да съм формирала трайни лични професионални впечатления от доц. д-р Камен Нам. Все пак, доколкото сме участвали в едни и същи научни форуми и други професионални събития, мога да кажа, че той е оставил у мене впечатление за внимателен колега, отдаден на преподавателската работа, който има интереси в много и различни области на знанието.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ, ВЪПРОСИ И ПРЕПОРЪКИ

Критични бележки:

1. Няма пълно съответствие между номерацията в Списъка с публикациите, представени за участие в конкурса и тази на самите публикации, което затруднява работата с материалите.
2. В публикациите на доц. д-р Камен Нам няма добре разграничено изложение, от което да стане ясно какъв е проблемът, каква е целта на изследването, с какви точно методи и подходи става това и какво ново знание е придобито, като резултат

от анализа [44,45,46,47, 33, 37, 34]. Това често затруднява читателя в усилието му да разбере коя част от изложението е оригинален авторски текст.

3. В много от представените за рецензиране трудове на кандидата има изрази като „Според редица автори техносферата представлява.....“, без да следва позоваване поне на някои от тези автори, например в [34].
4. Фигурите, формулите и таблиците в публикация [31] са означени само с номера, без какъвто и да е обяснителен текст или препратка към източника, който е използван (напр. в т. 4 от глава 2, Фиг. 4 на стр. 121, която макар да не е идентична, е много подобна на фиг 1 от стр. 29 в Мардиросян (2009), както и таблица 17 от стр.117, която съответства напълно на таблица 1 от стр. 42, както и формули на стр. 116, които в Мардиросян (2009) са също на стр. 42. Редно е да уточним, че същите фигури, формули и таблици са публикувани и в Мардиросян (2007), публикация на която авторът се позовава в текста на стр. 115.
5. В текстово отношение някои от публикациите на кандидата се дублират напълно или частично [37] и [31], стр. 12 – 16, [45] и [31], стр. 107-113.
6. Не намираме пряка връзка между някои от приносите на кандидата от списъка и номерата на публикациите, с които те са подкрепени или връзката е твърде условна. Например [46] към Принос 2, [45] към Принос 8 и др.
7. Не е етично кандидатът да се представя като „доктор на науките“ на корицата на книгата „Живот и вселена“, както и в представената документация за участие в конкурса (автобиография и справка за съответствие).

Въпроси:

1. Каква е разликата между понятията „ноосфера“, което включва „биосферата“ и „трехносферата“, и „мегасистема „човек-природа“, ако под последното се разбира „разширяването на средата на обитание на човешкия вид от мястото на най-сложното преплитане в геокомпонентното разнообразие – трансграничната среда между литосферата, атмосферата, хидросферата и биосферата, към околопланетното пространство и близкия Космос“ [34, стр. 236] ? От друга страна, на стр. 11 в [31] четем: „Заемането на планетарното пространство (пряко или косвено) от доминиращ животински представител от биосферата (човешкото същество) издига сложността на системното единство на ново ниво, оформяйки специфичната мегасистема “човек-природа“. Не става ясно мегасистемата “човек-природа“ включва ли или изключва „околопланетното пространство и близкия Космос“ и ако го включва, дали наистина имаме основания да го приемем като „средата на обитание на човешкия вид“, доколкото хората не могат да съществуват извън биосферата или извън временно създадени условия, аналогични на тези в биосферата?
2. В тази връзка, какво налага въвеждането на понятията „мегасистема “човек-природа“ и „планетарна среда на обитание“, които присъстват във всички публикации на автора?
3. В публикация [45] има известно несъответствие между заглавието на публикацията „Геоекологични измерения на сигурността“ и съдържанието и, което е фокусирано

върху конфликтните отношения между обекта на конфликта, който според автора включва „ландшафта, ландшафтната сфера и планерарната среда на обитание” и неназования субект в него. От друга страна, от самото определение за „конфликт”, на което авторът се позовава в доклада на стр. 4, става ясно, че той е и може да бъде атрибут само и единствено на „обществено-психологическата” и „социална среда”. Там авторът дава определение за „конфликт” като „пределно изостряне на противоречията между участниците, генериращи същите тези противоречия” и допълва, че „натрупването на противоречия в хода на общественно-историческото развитие” води до това, че „конфликтът в съвременността” е вече „пределно изостряне на противоречията”, което „се определя като цивилизационна криза”. В статията не се коментират субекта и предмета на конфликта. Поражда се въпросът, защо авторът определя ландшафта, ландшафтната сфера и „планерарната среда на обитание” като „обект”, а не като „предмет” на конфликта, породен от „натрупването на противоречия в хода на общественно-историческото развитие”?

4. В същата публикация на стр. 9 се казва „В контекста на констатациите на Давос – 6 (2011) за съществуването на тотална цивилизационна криза ....”. Това твърдение се повтаря и на стр. 7 в публикация [31]. Длъжни сме да отбележим, че не намерихме в цитираната публикация от 2011 г. текст, който да ни съобщава, че съществува „*тотална цивилизационна криза*“ (<http://reports.weforum.org/wp-content/blogs.dir/1/mp/uploads/pages/files/global-risks-2011.pdf>). Какви са доказателствата на автора да твърди, че има тотална *цивилизационна криза*?

Препоръки:

1. От изключителна важност е, когато се издава нов учебник, по която и да било дисциплина, или друг научен труд, той да бъде актуален и да отразява най-новите методи и научни достижения в съответната област на знанието в света. Не по-малко важно е, той да е добре и логично структуриран и внимателно редактиран. Препоръчваме на доц. д-р Камен Нам да се придържа към тези правила по-стриктно в бъдещата си работа.

2. Защитата на всяка научна хипотеза, дефиниция или друго се прави въз основа на научни доказателства и задълбочено и добросъвестно проучване и анализ на възможно най-голям брой от съществуващите вече публикации по тези въпроси, и на тези, които са най-често цитирани в международната научна общност. Препоръчваме на автора да се позовава, там където това е възможно, на конкретни данни (статистически и др.), в подкрепа на тезите, които отстоява в публикациите си.

3. Пепоръчително е доц. д-р Камен Нам да публикува трудовете си в академични издания и чуждестранни научни списания, където ще може да съпостави своите оригинални виждания по редица въпроси, с тези на други специалисти в съответната научна сфера на знанието. Също така, ще е много полезно ако той работи в по-тясна

връзка със своите колеги от страната и чужбина. Това ще допринесе за повошаване на собствената му самокритичност спрямо резултатите от неговата работа и за по-добрата му разпознаваемост в научната общност.

4. Отнасяме се с уважение и симпатия към стремежа на доц. д-р Камен Нам да разсъждава върху глобални екзистенциални въпроси, на повечето от които все още никой не е дал еднозначен отговор, но и които са във фокуса на вниманието на някои от най-светлите умове на нашето време. Но, резултатите от научните търсения на кандидата биха били много по пълни и убедителни, ако в изследвания си той се фокусира върху проблеми от сферата на неговите компетенции и ако прилага съвременни методи и подходи, които имат изключително широко приложение в ландшафтната екология в света понастоящем.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Считаме, че представената документация и материалите, с които доц. д-р Камен Нам участва в конкурса не е в пълно съответствие с процедурните правила, регламентирани в ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане, както и с изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

От цялостната научно-изследователска, преподавателска и експертна дейност на кандидата най-ярко изпъкват постиженията му в неговата работа като университетски преподавател по дисциплините, по които е обявен конкурсът, и които ние оценяваме като безспорни. Макар и по-скромни, постиженията му в научните и научно-приложните изследвания и експертната му дейност, също отговарят на основните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“. Въпреки това, не можем да пренебрегнем следните констатации: 1) Не можахме да видим в представените публикации безспорни и съществени научни приноси на доц. д-р Камен Нам; 2) Наукометричните показатели на кандидата са много под тези в Препоръчителните допълнителни критерии за придобиване на научното звание „професор“ на Геолого-географския факултет по три от шестте точки в тях (т.а), т. б) и т. в)); 3) В предоставената ми документация по конкурса липсват изискуеми от Правилника документи за допускане до участие в него.

На тези основания не съм склонна да дам положителна оценка на научно-изследователската дейност на кандидата, и да препоръчам на Научното жури да вземе положително решение по избора на доц. д-р Камен Нам за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 4.4. Науки за Земята, по научната специалност „Физическа география и ландшафтознание“ (Природна география, Ландшафтна екология, Глобална екология) в СУ „Св. Климент Охридски“.

14.11.2012 г.

София

Рецензент:

(проф. д-р Марияна Николова)